

opkrævede til sig selv, eller om de opkrævede for Staten. Mitne Udtryk vare maaskee mindre heldige, men Sagen er den, at det er ganske anderledes let at forsætte saadanne Vister, naar man gjør det for sig selv, end naar man gjør det for Staten. I det første Tilfælde nemlig behøver man ikke at gjøre nogen Prøve paa Stykket; Tiendehverne have jo beregnet, hvad de skulle betale; naar det saa stemmer, er det jo godt, og viser der sig en lille Uoverensstemmelse, kommer det jo ikke saa nøje an derpaa, saa at vidtløftige Beregninger ikke ere nødvendige. En ganske anden Sag er det derimod, naar disse Vister skulle være officielle Actstykker, der skulle ligge til Grund for hele Regnskabsvesenet. At bruge Præsterne til at affatte disse, gaar ikke an; man kunde snarere bruge Skolelærerne; jeg troer ogsaa, det er almindeligt, at Præsterne bruge disse til at affatte deres Vister, da de ere ganske anderledes øvede i at regne. Opkrævningen maa nødvendigvis høres under Amtstuen; den skal føre Dvertilshnet med denne Opkrævning; hvis man ikke lægger det hen til Amtstuen, faster man det altsammen over paa Kirkeministeriet, og man nødes da til at værges sig imod, at hvad der er for besværligt for en Mængde Amtsforvaltere, fastes over paa Ministeriet. Jeg siger altsaa: Opkrævningen maa staa under Amtsforvalterne. En anden Sag er det, om man mener at kunne bruge Sogneforstanderne eller særlige af Ministeriet bestilte Mænd til den lokale Opkrævning; derimod har jeg intet Bæsentligt at erindre; jeg vilde finde det ganske naturligt, at man forenede denne Opkrævning med Opkrævningen af de andre Statter. Men det er den falske Stilling, som disse Endringsforslag give Amtstuen, som jeg paa det Bestemteste maa gjøre Indsigelse imod. Den ærede Ordfører tog til Gjemmele mod mine Bemærkninger om den ubillige Fremgangsmaade af det høie Landsting imod Ministeriet, idet man isjor, da Ministeriet fandt, at det kunde være betænkeligt nok at fastsætte, at Naturalhuldselverne skulde afløses efter Capitelstængen, saa her i Landstinget ikke fandt dette betænkeligt og alene fandt det rigtigt at fastsætte andre Betingelser derfor, og nu, da Ministeriet gaar ind paa den Anstuelse, som det høie Thing da

ubtalte, saa opstaaer der iaar Betænkeligheder hos Thinget og udøver Indflydelse paa det, som isjor udøvede Indflydelse paa Regeringen, uden at der dengang af Thinget blev taget Hensyn til dem. Den ærede Ordfører har gjort nogle Indsigelser herimod, og det maa derfor være mig tilladt at opløse dette Punkt noget nærmere. I Lovudkastet om nogle Bestemmelser med Hensyn til Præsternes Lønning blev det udtrykkelig bestemt i § 3, at „hvordan de geistlige Embeder tillagte Tiende er fastsat til Ydelse af Korn in natura, bliver denne Ydelse“ — jeg haaber den høitærede Formand Intet har imod, at jeg oplæser denne Paragraph — „iberegnet Opmaal, hvor Fastfattelsen er foregaaet, førend Lov af 14de April 1852 udkom, at erlægges i Penge efter hvert Aars Capitelstægt, med mindre det maatte findes, at dens Værdi paa Grund af særlige Forhold maa sættes noget over eller noget under Capitelstægten, hvormed Bestemmelse bliver at tage af de nedenfor nævnte Commissioner.“ Der indeholdes her den Bestemmelse, at disse Commissioner skulde tage Bestemmelse i saa Henseende. Jeg bemærkede derfor ogsaa, jeg troer ved Sagens første Behandling, hvad der findes i Landstingstidender Side 255, som jeg med den høitærede Formands Tilladelse skal tillade mig at oplæse: „Capitelstægter sættes jo for hele Stift, og de forskjellige Egne i et saadant Stift kunne jo staae noget over eller noget under denne, hvor der f. Ex. er en meget lang Transport, vilde det ikke være retfærdigt at bringe den samme Capitelstægt i Anvendelse, som for de Egnes Vedkommende, hvor saadant ikke er Tilfældet, og der kan være andre saadanne Omstændigheder, der maae foranledige, at Commissionen i saa Henseende maa have den Nødvendighed, der efter Paragraphen er den tillagt.“ Det nævnte Udvalg tiltraadte imidlertid ikke den Mening, at det skulde være nødvendigt at sætte den noget høiere eller noget lavere. Udvalget siger nemlig Anhang B. Sp. 321: „De andre Medlemmer af Udvalget (Berthelsen, Drejer og Sorgenisen) tillægge derimod Hjærnsfelt af al Naturalhuldselse en saadan Betydning, navnlig som et forberedende Skridt til en fuldstændig Omordning af Præsternes Lønning, at den tiltraade § 3, dog saa-